

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Magvntino, Episcopo Cameracensi, & Scholastico sancti
Gereonis Coloniensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

noluit totiens iterata. Ideoque volumus & mandamus ut has litteras in omnium legi presentia faciatis, & exhortemini clerum ac populum diligenter ne permittant ut Ecclesia Colonienfis & civitas, quæ inter universas Ecclesias & civitates regni Theutonici tam gloria quàm magnificentia est sublimis, enormiter confundatur. Ceterùm si dictus Archiepiscopus maluerit nostris obedire mandatis quàm in hujusmodi contumacia perdurare, ipsum de nostra reddatis gratia certiozem, ex parte nostra firmiter promittentes eidem quod ad honorem suum pariter & profectum taliter dante Domino intendemus quod de nostra poterit gratia merito gloriari. Vnde ut nostrum sibi sentiat patrocinium aliquatenus non deesse, si fortè contra dilectum filium nobilem virum Henricum Comitem Palatinum præfati Regis germanum querelam intorserit coram vobis, vos auctoritate nostra suffulti quod iustum fuerit appellatione postposita decernatis, & faciatis quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Quod si non omnes &c. duo vestrum. Datum Romæ apud sanctum Petrum 1 v. Kal. Novemb.

AQVILEGENSI PATRIARCHÆ.

Epist. 114.

Cvm in susceptione pallei præstiturus sis corporaliter iuramentum quod nobis & successoribus nostris & Ecclesiæ Romanæ fidelis & obediens semper existeris, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus & in virtute obedientiæ districtè præcipimus quod post hujusmodi iuramentum exhibitum & receptum patentes litteras tuo sigillo munitas apostolatu nostro transmittas, in quibus profitearis appetè quod ex debito præstiti iuramenti tam super imperij Romani negotio quàm etiam super aliis nobis secundùm Deum obedire teneris; ut ij qui tam in Theutonia quàm in Italia similem nobis professionem fecerunt, aut is qui pro eo quod talem facere noluit, meruit ab officio pontificali suspendi, non debeant contra nos scrupuloso corde moveri tamquam apud nos sit acceptio personarum, aut in manu nostra pondus & pondus quasi statera dolosa consistat. Alioquin propter inobedienciæ culpam, quæ secundùm Prophetam idololatriæ comparatur, ut de reatu perjuri taceamus, nisi feceris quod præcipimus infra mensem, ex tunc usum pallei tibi noveris auctoritate apostolica interdictum.

SALZBURGENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 115.

Frustra jacitur rete ante oculos pennatorum, & durum est cuique contra stimulum calcitrare. Nos enim sathanæ non ignoramus astutias, & prompti sumus inobedientiam omnem ulcisci. Dominus ergo sit nobis adjutor, non timebimus quid faciat nobis homo. Maledictus enim homo qui confidit in homine, aut qui carnem brachium suum ponit. Væ autem ingredienti terram duabus viis, quia nemo potest duobus dominis deservire. Monemus igitur fraternitatem tuam & exhortamur attentius, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus sacrosancam Romanam Ecclesiam matrem tuam de corde puro & conscientia bona & fide non ficta studeas venerari, pro certo cog-

noscens quod is qui supra se petram suam ædificavit Ecclesiam non permittit ut portæ inferi prævaleant contra eam juxta quod ipse testatur: *Descendit pluvia, venerunt flumina, flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit. Erat enim supra petram fundata.* Quia verò semper diligit qui amicus est, & frater in necessitate probatur, tu, amabilis frater, tamquam aurum in fornace te proba; quamvis fornax nondum septuplum quæ succendi consueverat sit succensa, sed in proximo fulgura sint in pluviam convertenda. Datum Romæ apud sanctum Petrum v 1. Idus Maij.

*ARCHIEPISCOPO MAGVNTINO,
Episcopo Cameracensi, & Scholastico sancti
Gereonis Colonienfis.*

VT Adolphus Colonienfis Archiepiscopus incidat in foveam quam paravit & intret ipsius gladius in cor ejus, pertinax ipsius inobediencia, perjurium iteratum, & proditio divulgata deposcunt. Ipse etenim nec Deum timens, nec reveritus hominem, nec Colonienfis Ecclesiæ dignitatem attendens, in offensam Dei, Ecclesiæ Romanæ contemptum, & sedis suæ dispendium à se obedientiæ jugum excussit, iuramentum semel & iterum præstitum violavit, & eum prodidit quem crearat. Sanè cum olim carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum coronasset in Regem, & fidelitatis ei præstitisset iuramentum, apud nos multipliciter instituit ut eidem Regi favorem apostolicum impendentes, ratum quod ipse fecerat haberemus. Cùmque multiplicatis intercessionibus obtinisset à nobis ut in favorem Regis ipsius deseremus Ecclesiæ Colonienfis honori, cepit postmodum in ejus devotione tepescere, ac manum suam ab aratro retrahens, occasiones frivolæ invenire ne quod plantaverat irrigaret; quatenus citò atresceret planta ejus, cum sollicitudinem suam manus ei subtraheret plantatoris. Verùm quia neque qui plantat neque qui rigat est aliquid, sed qui incrementum dat Deus, invaluit nihilominus per Dei gratiam novus palmes; & cum jam extenderet ramos suos & uberius pullularet, vidit plantator invidus & invidit, & quodammodo in ejus excidium conjuravit. Quia verò nihil est occultum quod non reveletur & absconditum quod non sciatur, sed testimonium veritatis, non potuit occultare diutius virus suum; quia nequam mentem iniqua operatio revelavit, & arbor agnita est in fructu. Commonitus igitur & conventus iterum præstitit iuramentum quod eundem Regem nunquam desereret nec in partem aliam declinaret; sed nec iuramentum stabilire potuit mentem illam, quæ innatæ levitatis vitio fluctuabat. Nos autem, licet non de facili crederemus quod vir tanta præditus dignitate sic esset adversarius sibi ipsi ut quod fecerat intenderet annullare, ne quid tamen sollicitudini nostræ deesset, ad constantiam eum excitare volentes, & monitis & minis institimus apud ipsum & sub quanta ei potuimus districtione præcepimus ut in ejusdem Regis fidelitate persisteret & ad promotionem ipsius

*Epist. 116.
Arnoldus Lubec. lib. 7. cap. 3.*

efficaciter aspiraret, cavens sollicitè ne maledictionem pro benedictione reciperet si illuisse nobis tam turpiter probaretur. Ipse verò non attendens quòd sicut obedientia victimis offertur, sic inobedientia idololatriæ comparatur, obedientiæ lora distrumpens, inobedientiæ vitium non vitavit, sed contra præceptum nostrum & proprium juramentum, corruptus pecunia, sicut fertur, dominum suum temerarius prodidit, & conversus in arcum perversum, nobili viro Philippo Duci Sueviæ contra eum impudenter adhæsit; ac ne quid ejus præsumptioni deesset, & ne culpa ejus aliquo possit velamine palliari, nuper Aquisgrani, ubi præfatum Regem solemniter coronaverat, memoratum Ducem publicè coronavit, quamvis excommunicationis sententiam incurrisset, quam in Ecclesia beati Petri Colonienfis coram multitudine copiosa, ipso præfente ac gerente sacerdotalem stolam in collo & candelam accensam in manu, venerabilis frater noster Guillelmus Remensis Archiepiscopus, tunc Episcopus Prænestinus, apostolica sedis Legatus, promulgaverat in eos qui à præfate Rege recederent & parti alterius adhererent. Ut igitur Colonienfes, qui noluerunt in malo caput languidum imitari, sed in ejusdem Regis fidelitate perstiterunt firmius & persistunt, expurgato fermento veteri, quod voluit corrumpere totam massam, sint nova conspersio, sicut sunt azyymi nihil corruptionis habentes, cum juxta canonicas sanctiones accusatione non egeant manifesta. Vnde nos, ejus exemplo qui absens corpore, præfens autem spiritu, Corinthium damnavit absentem, potuissimus in eum sententiam promulgare, ad majorem tamen cautelam de consilio fratrum nostrorum & tam Episcoporum quam aliorum plurium Prælatorum discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus & distictè præcipimus quatenus cum apud vos sint ista luce clariùs manifesta, dictum Archiepiscopum pulsatis campanis, & candelis accensis, singulis diebus dominicis & festivis excommunicatum publicè nuntiatis & faciatis per omnes Colonienfes Ecclesias & vicinas dioceses sub solemnitate simili nuntiari, suffraganeos & omnes vassallos Colonienfis Ecclesiæ tam clericos quam laicos absolutos ab ejus obedientia nuntiantes. Quia verò si tantum scelus remaneret inultum, quivis de cetero possit impune inobedientiæ vitium, perjurij crimen, & prodicionis facinus perpetrare, sub eadem vobis distictione præcipimus quatenus cum hæc in illo nulla possint tergiversatione celari, vos eum auctoritate nostra suffulti à pontificali officio, sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, deponatis, nisi forsitan infra mensem post factam sibi denuntiationem à vobis ad sedem apostolicam personaliter accesserit judicandus; his ad quos jus electionis noveritis pertinere auctoritate apostolica injungentes ut personam idoneam, que tanto congruat oneri & honori, canonicè ac concorditer sibi eligant in pastorem. Quòd si electionem contingeret aliqua fortè, quod absit, occasione differri, ne bona Colonienfis Ecclesiæ possint interim deperire, alicui perso-

næ honesta, providæ, ac potenti committatis administrationem ipsius. Quia verò ejusdem Ecclesiæ tantò ampliùs zelamus honorem quantò clerum & populum ejus devotiores & firmiores sumus experti, ne unitatem ejus aliqua scissura corrumpat, si forsitan ij ad quos spectat electio non potuerint convenire, præcipiatis eisdem ut in aliquos viros idoneos conferant vota sua; qui ad sedem apostolicam accedentes, cum consilio nostro, qui ad eorum concordiam faciente Domino dabimus operam efficacem, personam idoneam sibi eligant in Prælatum. Quòd si non omnes &c. Datum Romæ 111. Idus Martij, pontificatus nostri anno octavo.

PRIORIBVS ET VNIVERSO CLERO
& populo Colonienfis.

Sinceritati devotionis & fidei quam ad carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum immo nos in eo habuistis hæcenus & habetis in Domino congaudemus, & constantiam vestram prosequimur actionibus gratiarum; qui semper in eodem proposito persistentes, non novistis etiam vacillante capite vacillare. Potuisset quidem in aliis propheticum formidari: *Omne caput languidum, & omne cor mœrens, à planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.* Sed vos attendentes quòd caput vestrum transferebatur in candam, nolulistis caudæ sequi mobilem levitatem, sed stabiles & immobiles permansistis. Voluerat quidem verus illud fermentum inficere totam massam & vir unus confundere tam sublimem Ecclesiam & infamare tam nobilem civitatem; sed vos ejus facis immunes, azyymi permansistis, nec conspersio vestra nova virus antiquæ fraudis admisit. Participavit forsitan homo ille iniquitatis, Archiepiscopus vester, aliquibus vestrum suæ prodicionis consilium, & prodicionis propriæ propositum revelavit; sed in consensum ejus non venit anima vestra, nec potuit perfidiæ suæ pice vas inquinare sincerum, quia serpentis prudentiam, quæ in evangelio commendatur, vox pulsat in vacuum incantantis. Licet autem nec divinæ reverentia majestatis, nec apostolica sedis auctoritas, nec religio juramenti tetigerit mentem ejus, utinam tamen dignitas Colonienfis Ecclesiæ ac immunitas civitatis ab hujusmodi eum proposito revocasset, ne vilem faceret in electione Principis eandem Ecclesiam, quæ inter alias fuerat hæcenus gloriosa, & ne derogare juri suo immo ejusdem Ecclesiæ videretur, si quod ad tuendam dignitatem ejus priùs providè fecerat proprio jure usus, in ejus tandem injuriam improvidè condemnaret. Verùm quia nihil satis festinatur animo cupienti, nec animus cupidi satiatur, nihil sibi sufficere reputans nisi pecuniam biberet quam avidè sitiebat, contra mandatum nostrum sæpius iteratum & juramentum proprium primò præstitum & postea innovatum in infamiam vestram, quantum fuerat in eodem, & Colonienfis Ecclesiæ detrimentum obedientiæ jugo deposito, dominum suum temerè prodidit, & adversario ejus impudenter adhærens, ne crimen ejus ulla possit tergiversatione celari; eum apud

Epist. 117.

Tom. I.

B B b b ij

Vide Godefrid. monach.
S. Pantaleonis
ad an. 1205.